

Sygn. akt VII U 1411/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 listopada 2016 r.

**Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych**

w składzie:

Przewodniczący SSO Renata Gąsior

Protokolant Małgorzata Nakielska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 24 listopada 2016 r. w Warszawie

sprawy W. F.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.

o rentę socjalną

na skutek odwołania W. F.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 17 sierpnia 2016 r., znak: (...)

zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. z dnia 17 sierpnia 2016 r., znak: (...), w ten sposób, że przyznaje odwołującej W. F. prawo do renty socjalnej na okres od dnia 1 czerwca 2016 r. do dnia 31 grudnia 2017 r.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 17 sierpnia 2016 r. (znak: (...)), Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. odmówił W. F. przyznania prawa do renty socjalnej. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy stwierdził, że ubezpieczona nie przysługuje prawo do wskazanego świadczenia, gdyż nie spełnia ona warunków określonych w ustawie z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej wobec uznania przez Komisję Lekarską orzeczeniem z dnia 08 sierpnia 2016 r., że nie jest ona całkowicie niezdolna do pracy jak tego wymaga ustawa (decyzja z dnia 17 sierpnia 2016 r., znak: (...) k. 15, tom I a.r.).

Od powyższej decyzji W. F. złożyła odwołanie, domagając się jej zmiany i przyznania prawa do renty socjalnej, zarzucając, że stan jej zdrowia uzasadnia uznanie jej za osobę całkowicie niezdolną do pracy. W treści odwołania ubezpieczona wskazała, że środki z renty chce przeznaczyć na rehabilitację, która jest najważniejsza w przypadku chorych na stwardnienie rozsiane. Koszty miesięczne to około 600 zł bez wliczenia kosztów dojazdu oraz niezbędnych leków. Dodatkowa rehabilitacja oraz leki dają jej szansę na normalne życie bez wózka inwalidzkiego. Ubezpieczona wskazała, że jest osobą uczącą się. Z powodu choroby nie jest w stanie łączyć nauki z pracą. Choroba sprawia, że ma ona dużo mniej siły, dlatego też praca wieczorami lub w weekendy nie jest możliwa. Odwołująca dodała, że renta socjalna daje jej szansę na zdobycie zawodu, który zapewni jej środki na dalsze leczenie, a ponieważ choroba na którą cierpi jest obecnie nieuleczalna, może ona jedynie walczyć aby jak najdłużej pozostać osobą sprawną fizycznie (odwołanie z dnia 31 sierpnia 2016 r. k. 2 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie **Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W.** wniósł o jego oddalenie, wskazując, że treść zaskarżonej decyzji o odmowie przyznania renty socjalnej pozostaje w zgodzie z dyspozycją art. 4

ustawy o rencie socjalnej z uwagi na fakt, że orzeczeniem Komisji Lekarskiej ZUS odwołująca nie została uznana za osobę całkowicie niezdolną do pracy (odpowiedź na odwołanie z dnia 12 września 2016 r. k. 3 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczona W. F., urodzona w dniu (...), w dniu 14 czerwca 2016 r. złożyła w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych II Oddziale w W., Inspektoracie w W., wniosek o rentę socjalną (wniosek z dnia 14 czerwca 2016 r. k. 1-4, a.r.).

Po przeprowadzeniu badania lekarskiego przez Lekarza Orzecznika ZUS, który w swoim orzeczeniu z dnia 15 lipca 2016 r. uznał, że W. F. jest całkowicie niezdolna do pracy do dnia 31 lipca 2017 r., wobec zgłoszenia zarzutu wadliwości wskazanego orzeczenia, sprawa została skierowana do Komisji Lekarskiej ZUS. Komisja w swoim orzeczeniu z dnia 08 sierpnia 2016 r. uznała, że odwołująca nie jest całkowicie niezdolna do pracy (k. 7, k. 13 a.r.).

Na tej podstawie, Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w W. w dniu 17 sierpnia 2016 r. wydał decyzję (znak: (...)) mocą, której odmówił wnioskodawczyni prawa do dochodzonego świadczenia (decyzja z dnia 17 sierpnia 2016 r., znak: (...) k. 15, tom I a.r.).

Od niekorzystnej decyzji organu rentowego, W. F. złożyła odwołanie do tut. Sądu, inicjując tym samym niniejsze postępowanie (odwołanie z dnia 31 sierpnia 2016 r. k. 2 a.s.).

W toku postępowania Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego lekarza specjalisty neurologa, celem ustalenia, czy wnioskodawczyni jest całkowicie niezdolna do pracy zarobkowej oraz czy jest to niezdolność trwała czy okresowa, a jeżeli okresowa to na jaki okres oraz czy naruszenie sprawności organizmu powstało przed ukończeniem 18 roku życia, w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej przed ukończeniem 25 roku życia, czy też w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej (postanowienie z dnia 19 września 2016 r. k. 7 a.s.).

Biegły sądowy specjalista z zakresu neurologii dr n. med. B. Z. (1) w opinii z dnia 28 września 2016 r. wskazał, że na podstawie analizy całości dokumentacji i przeprowadzonego badania z udziałem ubezpieczonej bezspornym jest, że W. F. choruje na stwardnienie rozsiane- postać rzutową.

W przeprowadzonym badaniu dominują objawy tyłnojamowe, z mózdzku robaka. Niezborność mózdkowa nie jest bardzo duża, ale każde objawy uszkodzenia tej struktury są bardzo dolegliwe w życiu codziennym, a także w nauce i pracy gdyby badaną ją wykonywała. Stwardnienie rozsiane ma różną postać oraz różne rokowania. Badana jest w klasie maturalnej, wykazuje wielką chęć do kontynuacji nauki, zdania matury i dalszego rozwoju. Nie może być narażona na niepokój, niepewność i ograniczenie rehabilitacji. Opisy kliniczne badanej zmieniały się, co też jest typowe dla postaci rzutowej. Zdaniem biegłego, ubezpieczona od momentu zachorowania, tj. od marca 2014 r. do 31 grudnia 2017 r. jest całkowicie niezdolna do pracy. Biegły wnioskuje okres trwania niezdolności do pracy do czasu ukończenia nauki i być może podjęcia dalszej w ramach możliwości (opinia biegłego sądowego specjalisty z zakresu neurologii dr n. med. B. Z. (1) z dnia 28 września 2016 r. k. 17 a.s.).

Do powyższej opinii zastrzeżenia wniósł organ rentowy. Oświadczył, iż nie zgadza się z opinią biegłego z przyczyn, o których mowa w stanowiącym integralną część pisma procesowego stanowisku Przewodniczącego Komisji Lekarskich ZUS z dnia 17 października 2016 r. W stanowisku tym lek. med. A. P. Komisji Lekarskich ZUS wskazała, iż nie zgadza się z opinią biegłego w zakresie stopnia niezdolności do pracy odwołującej. Jej zdaniem opisany przez biegłego zespół neurologiczny, głównie mózdkowy jest nieduży. Biorąc pod uwagę dobry potencjał intelektualny, fakt kontynuowania dalszej nauki brak jest podstaw do orzeczenia u ubezpieczonej całkowitej niezdolności do pracy. Tym bardziej, iż biegły proponuje przyznać rentę na czas nauki w szkole. Natomiast renta socjalna nie jest rentą szkoleniową ani uczniowską.

Organ rentowy wniósł o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego sądowego neurologa celem ustalenia, czy ubezpieczona jest niezdolna do pracy i jeśli tak, to w jakim stopniu i okresie. (pismo procesowe z dnia 18 października 2016 r. k. 26-27 a.s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zawartych w aktach sprawy i aktach rentowych odwołującej. Zdaniem Sądu powołane wyżej dokumenty, w zakresie w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. Nie były one przez strony kwestionowane w zakresie ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem okoliczności wynikające z treści tych dokumentów należało uznać za bezsporne i mające wysoki walor dowodowy.

Jednocześnie w toku sprawy Sąd Okręgowy dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego lekarza specjalisty z zakresu neurologii dr n. med. B. Z. (1) (k. 7 a.s.), w celu jednoznacznego ustalenia stanu zdrowia odwołującej. Zdaniem Sądu Okręgowego opinia sporządzona przez tego biegłego (k. 17 a.s.) jest wiarygodnym dowodem w sprawie, gdyż została oparta o obiektywne wyniki badań, zaś biegły sądowy jest specjalistą w swojej dziedzinie, posiadającym bogatą wiedzę medyczną i wieloletnie doświadczenie zawodowe. Opinia biegłego jest wyczerpująca, została sporządzona w sposób jasny i logiczny oraz nie pozostawia wątpliwości, co do dokładnego określenia stanu zdrowia W. F.. Biorąc powyższe pod uwagę Sąd uznał, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy stanowi wystarczającą podstawę do wydania orzeczenia kończącego postępowanie.

Sąd Okręgowy zważył, że wprowadzając organ rentowy w piśmie procesowym z dnia 18 października 2016 r. z uwzględnieniem stanowiska Przewodniczącego Komisji Lekarskiej ZUS, stanowiącego załącznik do ww. pisma zgłosił zastrzeżenia do powołanej opinii biegłego sądowego z zakresu neurologii, to jednak, w ocenie Sądu, podniesione zarzuty nie były uzasadnione i nie dawały podstaw do powołania w sprawie innego biegłego ww. specjalności. W ocenie Sądu, opinia biegłego sądowego dr n. med. B. Z. (1) z dnia 28 września 2016 r. dokładnie diagnozuje stan zdrowia ubezpieczonej, a zgłoszone zastrzeżenia stanowią wyłącznie polemikę Przewodniczącego Komisji Lekarskiej ZUS z wnioskami wynikającymi z ww. opinii biegłego. Wobec powyższego zastrzeżenia zgłoszone przez organ rentowy nie zasługiwały na uwzględnienie. Z tych też względów, Sąd oddalił wniosek pełnomocnika organu rentowego o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego sądowego z zakresu neurologii.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie W. F. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddziału w W. z dnia 17 sierpnia 2016 r., znak: (...) jest zasadne i jako takie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. 2013 r., poz. 1682), renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:

- 1) przed ukończeniem 18 roku życia;
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej – przed ukończeniem 25 roku życia;
- 3) w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Stosownie zaś do ust. 2 powołanego przepisu osobie, która spełnia warunki określone w ust.1 przysługuje:

- 1) renta socjalna stała – jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest trwała;
- 2) renta socjalna okresowa- jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest okresowa.

Z dyspozycji art. 15 ustawy o rencie socjalnej wynika, że ustawodawca w ramach oceny, czy spełnione zostały przesłanki do przyznania opisanego powyżej świadczenia nakazał odpowiednio stosować art. 12-14 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, które zawierają legalne definicje całkowitej i częściowej niezdolności do pracy. Mianowicie, przepis art. 12 ust. 1 powołanej ustawy wskazuje, że za całkowicie niezdolną do pracy należy uznać osobę, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Z kolei przepis art.12 ust.3 ustawy za

częściowo niezdolną do pracy uznaje osobę, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Dokonując oceny stanu zdrowia ubezpieczonego, należy mieć także na uwadze, że w rozumieniu przepisów ustawy emerytalnej, o niezdolności do pracy nie decyduje sam fakt występowania schorzeń, lecz ocena, czy i w jakim zakresie wpływają one na utratę zdolności do pracy zgodnej z posiadanymi kwalifikacjami (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 grudnia 2000 roku, sygn. akt II UKN 113/00). Ocena całkowitej niezdolności do pracy, w zakresie dotyczącym naruszenia sprawności organizmu i wynikających stąd ograniczeń możliwości wykonywania pracy, co do zasady wymaga wiadomości specjalnych. W takiej sytuacji, sąd nie może orzekać wbrew opinii biegłych sądowych (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 września 2009 r., III UK 30/09).

W świetle przytoczonych przepisów kwestią, od której uzależniona była zasadność odwołania W. F. było zatem ustalenie, czy odwołująca jest osobą całkowicie niezdolną do pracy i czy niezdolność ta powstała z powodu naruszenia sprawności organizmu powstałej w ww. okresach.

Celem rozstrzygnięcia powyższych wątpliwości, Sąd Okręgowy dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu neurologii jako właściwego ze względu na występujące u ubezpieczonej schorzenie. W sporządzonej opinii biegły sądowy wypowiedział się w kwestii zdrowia odwołującej na podstawie oględzin jej osoby oraz zgromadzonej w aktach sprawy i aktach rentowych dokumentacji medycznej. Spostrzeżenia i wnioski biegłego są logiczne i nie budzą żadnych wątpliwości. Biegły oparł się na kompleksowym materiale dowodowym.

Z opinii ww. biegłego jednoznacznie wynika, że W. F. cierpi na stwardnienie rozsiane - postać rzutową, która to choroba powoduje, że jest ona całkowicie niezdolna do pracy zarobkowej do 31 grudnia 2017 r. Niezdolność do pracy odwołującej ma związek z naruszeniem sprawności jej organizmu przed 18 – tym rokiem życia.

Sąd w całości podziela wnioski i spostrzeżenia zawarte w opinii ww. biegłego sądowego. Jednocześnie Sąd wskazuje, że potrzeba powołania innego biegłego powinna wynikać z okoliczności sprawy, a nie z samego niezadowolenia strony (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 września 2008 r., I UK 91/08). Zwłaszcza, że opinia biegłego podlega, jak inne dowody, ocenie według art. 233 § 1 k.p.c., lecz co odróżnia ją pod tym względem, to szczególne dla tego dowodu kryteria oceny, które stanowią: poziom wiedzy biegłego, podstawy teoretyczne opinii, sposób motywowania sformułowanego w niej stanowiska oraz stopień stanowczości wyrażonych w niej ocen, a także zgodność z zasadami logiki i wiedzy powszechnej (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2002 r., V CKN 1354/00). W efekcie specyfika oceny dowodu z opinii biegłego wyraża się w tym, że sfera merytoryczna opinii kontrolowana jest przez Sąd, który nie posiada wiadomości specjalnych, w istocie tylko w zakresie zgodności z zasadami logicznego myślenia, doświadczenia życiowego i wiedzy powszechnej. Odwołanie się przez Sąd do tych kryteriów oceny stanowi więc wystarczające i należyte uzasadnienie przyczyn uznania opinii biegłego za przekonującą (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 2005 r., II CK 572/04).

Z tych też względów nie ma uzasadnienia wniosek organu rentowego o powołanie kolejnego biegłego (biegłych) w sytuacji, gdy złożona już opinia jest niekorzystna dla strony. Zgłaszając taki wniosek, strona winna wykazać błędy, sprzeczności lub inne wady w złożonych do akt sprawy opiniach biegłych, które dyskwalifikują te opinie, uzasadniając tym samym powołanie dodatkowych opinii. Sąd ma zatem obowiązek dopuszczenia takiego dowodu tylko wówczas, gdy zachodzi tego potrzeba, w szczególności, gdy w sprawie zostały wydane sprzeczne opinie biegłych, przy czym nawet sprzeczność konkluzji opinii biegłych w zakresie zdolności do pracy wydanych w różnym czasie (np. w toczących się kolejno postępowaniach z udziałem tych samych stron) nie powoduje obowiązku sięgania przez sądy po instrumenty wymienione w art. 286 k.p.c. W rozpoznawanej sprawie biegły sądowy z zakresu neurologii w sposób jednoznaczny określił zarówno stopień, jak i okres niezdolności odwołującej do pracy. Nie było zatem potrzeby powoływania kolejnego biegłego powyższej specjalności.

Sąd Okręgowy miał na względzie, że schorzenie, na które cierpi odwołująca jest chorobą bardzo poważną i aktualnie nieuleczalną. Dla młodego człowieka, wchodzącego w dorosłe życie perspektywa niepełnosprawności może niewątpliwie wywołać przerażenie i brak wiary w przyszłość. W przypadku tej choroby bardzo ważna jest właściwa

rehabilitacja chorego, aby mógł jak najdłużej zachować sprawność fizyczną i poruszać się bez wózka inwalidzkiego. Ubezpieczona mimo ciężkiej choroby, nie poddaje się. Zamierza zdać maturę i pójść na studia. Jak sama wskazała środki z renty socjalnej planuje przeznaczyć na pokrycie kosztów rehabilitacji.

Reasumując powyższe rozważania natury prawnej i faktycznej stwierdzić należy ponad wszelką wątpliwość, że wnioskodawczyni z uwagi na swój stan zdrowia nie jest zdolna do podjęcia jakiegokolwiek pracy, a zatem jest całkowicie niezdolna do pracy. Nadto niezdolność ta powstała przed 18 rokiem życia, a zatem wnioskodawczyni spełniła wszystkie przesłanki do skutecznego ubiegania się o przyznanie prawa do renty socjalnej.

Sąd Okręgowy, kierując się powyższymi względami uznał zatem odwołanie za zasadne i na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał W. F. prawo do renty socjalnej na okres od dnia 01 czerwca 2016 r. do dnia 31 grudnia 2017 r.

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

(...)